

Stanowisko Polskiego Stowarzyszenia Ochrony Roślin

w sprawie preparatów biologicznych: konieczność wprowadzenia definicji prawnych oraz usprawnienia procesu rejestracyjnego w UE

Preparaty biologiczne stanowią istotne wsparcie dla nowoczesnego i zrównoważonego rolnictwa, poszerzając paletę dostępnych dla rolników innowacyjnych narzędzi ochrony roślin. Ich rola będzie stale rosła, szczególnie w kontekście wyzwań związanych z wycofywaniem chemicznych substancji czynnych i ograniczaniem dostępności chemicznych środków ochrony roślin.

W Polsce system rejestracji środków ochrony roślin pod kątem wzajemnego uznawania (Art. 50 Rozporządzenia nr 1107/2019 oraz zastosowań małoobszarowych funkcjonuje bardzo dobrze, dlatego wspieramy szerzenie dobrych praktyk w innych krajach europejskich. Jednocześnie doceniamy skuteczność i transparentność polskiego systemu rejestracyjnego, który może służyć jako wzór dla innych krajów UE.

Rozwój rynku biologicznych preparatów wciąż napotyka pewne bariery i wymaga uporządkowania – potrzebne są jednoznaczne definicje prawne oraz usprawnienie procesu rejestracyjnego w UE. Tylko wówczas możliwe będzie stworzenie sprzyjających warunków dla nowoczesnych i innowacyjnych rozwiązań, a tym samym — realne wsparcie dla zrównoważonego rozwoju polskiego rolnictwa.

Nowe definicje prawne

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin apeluje o wprowadzenie spójnych definicji prawnych dla preparatów biologicznych – takich jak biologiczne środki ochrony roślin, biostymulatory i bionawozy. Brak jednolitych definicji utrudnia wybór odpowiednich preparatów oraz sprzyja pojawianiu się na rynku produktów o niejasnym przeznaczeniu i trudnym do weryfikacji składzie. Często takie produkty nie spełniają deklarowanej funkcji, co powoduje ich mniejszą skuteczność. W konsekwencji rolnicy nie mają zaufania do takich rozwiązań.

Uważamy, że tylko zdecydowane działania legislacyjne pozwolą na uporządkowanie rynku oraz stworzenie przestrzeni dla rozwoju nowoczesnych, skutecznych i bezpiecznych rozwiązań biologicznych.

Jako Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin wychodzimy z inicjatywą przyspieszenia prac nad wprowadzeniem nowych definicji do polskiego prawa.

Nasza propozycja:

Biologiczne środki ochrony roślin – produkty, które zawierają jako substancję czynną czynniki biologiczne, służące do ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi.

Nowoczesne biologiczne środki ochrony to nie tylko produkty zawierające mikroorganizmy, ale również inne czynniki biologiczne.

Nasza propozycja:

Preparaty mikrobiologiczne – produkty składające się z mikroorganizmów (m.in. bakterii, grzybów, pierwotniaków) i/lub wirusów, wiroidów, mykoplazm. Mogą obejmować całe mikroorganizmy, żywe i martwe komórki oraz/lub ich metabolity.

Preparaty makrobiologiczne – produkty składające się z makroorganizmów będących naturalnymi wrogami organizmów szkodliwych m.in. drapieżnych roztoczy i owadów, pasożytniczych owadów lub nicieni.

Preparaty na bazie substancji naturalnych – produkty składające się z substancji pochodzenia naturalnego m.in. z ekstraktów roślinnych, metabolitów roślinnych, olejków eterycznych, z ekstraktów pochodzenia zwierzęcego i innych (m.in. sole potasowe kwasów tłuszczowych, maltodekstryny, ziemia okrzemkowa, siarka, olej parafinowy, minerały).

Preparaty na bazie semiozwiązków – produkty składające się z naturalnych lub syntetycznych substancji semiochemicznych wytwarzanych przez rośliny, zwierzęta lub/i inne organizmy, wykorzystywane do komunikacji wewnątrzgatunkowej i/lub międzygatunkowej (m.in. feromony, allomony, kairomony, repelenty, atraktanty).

Nowe technologie – produkty składające się m.in. z białek lub peptydów, w tym enzymów i przeciwciał.

Wprowadzenia nowych definicji wymagają również takie produkty jak bionawozy i biostymulatory. To kluczowe, aby mogły być one bardziej dostępne dla rolników w Polsce.

Nasza propozycja:

Bionawozy (nawozy biologiczne) - niebędące produktami nawozowymi UE, nawozy wyprodukowane na bazie surowców organicznych, różniące się od nawozów naturalnych i organicznych dodatkiem wyselekcjonowanych szczepów pożytecznych mikroorganizmów

Biostymulatory – niebędące produktami nawozowymi UE, produkty których funkcja polega na wspomaganie naturalnych procesów życiowych roślin oraz zwiększaniu ich odporności na występujące warunki stresowe abiotyczne, które stosuje się w celu poprawy biochemicznych, morfologicznych i fizjologicznych procesów zachodzących w roślinie uprawnej. Z definicji wyłącza się regulatory wzrostu będące środkami ochrony roślin w rozumieniu przepisów o środkach ochrony roślin. Biostymulatory dzielą się na mikrobiologiczne i niemikrobiologiczne.

Proces rejestracyjny biologicznych środków ochrony roślin

W obliczu obecnych wyzwań rolnicy potrzebują łatwego i szybkiego dostępu do skutecznych i innowacyjnych narzędzi ochrony roślin jakimi są biologiczne środki ochrony roślin. Aby wspierać łatwiejszy dostęp do biologicznych środków ochrony roślin potrzebne jest usprawnienie procesu rejestracyjnego, które wymaga współpracy i zaangażowania wszystkich zainteresowanych interesariuszy.

Jako Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin poza wprowadzeniem definicji prawnych uważamy, że proces rejestracyjny biologicznych środków ochrony roślin należy usprawnić.

Nasza propozycja:

- ✔ **wprowadzenie tymczasowych zezwoleń** dla biologicznych środków ochrony roślin i środków ochrony roślin niskiego ryzyka,
- ✔ **skrócenie czasu oceny i wydawania zezwoleń** dla substancji czynnych i produktów poprzez dedykowane zasoby dla biologicznych środków ochrony roślin oraz zwiększenie specjalistycznej wiedzy (poprzez szkolenia) osób zaangażowanych w proces oceny. Działanie może wymagać dodatkowych zasobów finansów z poziomu Unii Europejskiej.
- ✔ **wprowadzenie oceny jednej strefy** z uwzględnieniem dodatkowych badań skuteczności uwzględniających różnice klimatyczno-glebowe,
- ✔ **wydłużenie okresu ważności zezwoleń** dla biologicznych środków ochrony roślin
- ✔ **rozszerzenie etykiety** bez przedkładania dodatkowych badań skuteczności w oparciu o zasady ekstrapolacji w oparciu o wytyczną EPPO (Europejska i Śródziemnomorska Organizacja Ochrony Roślin) - nr PP 1/331 (1) Principles of efficacy extrapolations for major uses.

Działania na rzecz lepszego wdrażania biologicznych środków ochrony roślin powinny być podejmowane zarówno na poziomie krajowym, jak i europejskim. Popieramy działania na rzecz harmonizacji i ułatwienia wzajemnego uznawania w całej Unii Europejskiej oraz usprawnienia procesu dla zastosowań małoobszarowych. Ukierunkowane zmiany i poprawa implementacji istniejących przepisów w Rozporządzeniu (WE) nr 1107/2008 miałyby pozytywny wpływ na przyspieszenie procesu wdrażania biologicznych środków ochrony roślin, co jest głównym celem powyższych propozycji.

Działajmy razem na rzecz nowoczesnej ochrony roślin

Biologiczne środki ochrony roślin to przyszłość nowoczesnego, innowacyjnego i zrównoważonego rolnictwa. Ich rosnące znaczenie powinno znaleźć odzwierciedlenie zarówno w regulacjach prawnych na poziomie krajowym, jak i unijnym. Uporządkowanie definicji oraz dostosowanie procedur rejestracyjnych do specyfiki preparatów biologicznych to działania, które mogą w istotny sposób przyczynić się do dalszego rozwoju innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie.

Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin wyraża gotowość do dalszego dialogu i współpracy z administracją publiczną, organizacjami rolniczymi, środowiskiem naukowym oraz branżą dla stworzenia sprzyjających warunków do rozwoju i popularyzacji preparatów biologicznych.